

DAVID ALMOND

O CHLAPCOVI

ktorý

PLÁVAL

S PIRAŇAMI

Ilustroval
OLIVER JEFFERS

Ó CHLAPCOVI,
ktorý
PLÁVAL
S PIRAŇAMI

O CHLAPCOVI,
ktorý
PLÁVAL
S PIRAŇAMI

DAVID ALMOND

Ilustroval
OLIVER JEFFERS

slovar

Text © 2012 David Almond (UK) Ltd.
Illustrations © 2012 Oliver Jeffers
Published by arrangement with Walker Books Limited,
London SE11 5HJ.
Translation © Michaela Hajduková 2013
Slovak edition © Vydavateľstvo SLOVART, spol. s r. o.,
Bratislava 2013

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto knihy sa nesmie reprodukovať ani šíriť v nijakej forme ani nijakými prostriedkami, či už elektronickými alebo mechanickými, vo forme fotokópií či nahrávok, respektíve prostredníctvom súčasného alebo budúceho informačného systému a podobne bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa.

ISBN 978-80-556-1089-4

Venujem Helle

1.

TOVÁREŇ

13

2.

LUNAPARK

67

3.

V NĀDRŽI S PIRAŇAMI

125

Zaujímalo by ma, milí čitatelia, ako by sa vám páčilo, keby sa niekto z vašej rodiny – napríklad strýko Ernie – rozhodol, že z vášho domu urobí továreň na výrobu rybích konzerv. Ako by sa vám páčilo, keby všade, kam len pozriete, boli vedrá plné sardiniek a kade plné makrel? Alebo keby vo vani plával húf šprot? A čo ak by strýko Ernie kupoval ďalšie a ďalšie stroje, čo rybám odsekávajú hlavy aj chvosty a oddeľujú im vnútornosti od tela? Stroje na umývanie, varenie a tlačenie do konzerv – viete si predstaviť ten hrmot? Viete, aký by to bol neporiadok? A o tom zápachu už ani nehovorím!

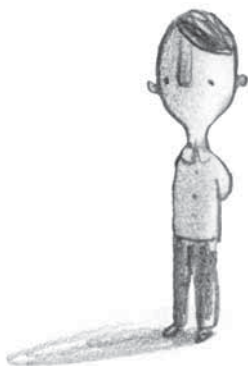
A čo keby sa stroje strýka Ernieho rozrástli natoľko, že by zabrali všetky izby, napríklad

aj vašu, a museli by ste spávať v skrini? Keby strýko Ernie povedal, že už nemôžete chodiť do školy, že musíte zostať doma a pomáhať konzervovať ryby? Lákavá predstava? No ale keby ste namiesto školy museli každé ráno bez výnimky s úderom šiestej nastúpiť do práce? A nemali by ste prázdniny? A už nikdy by ste nevideli svojich kamošov? Páčilo by sa vám to? Vravíte, no, doparoma? Nepáčilo sa to veru ani Stanleyemu Pottsovi.

Stanley Potts. Obyčajný chalan, ktorý si žije svoj obyčajný život v obyčajnom dome na obyčajnej ulici. A zrazu bum! Život sa mu zmení na blázinec. Zo dňa na deň. Jeden deň si Stan so svojím strýkom Erniem a tetou Annie žili v príjemnom radovom domčeku v Prístavnej uličke – a na ďalší deň, bác! Všade samé sardinky, makrely, šproty a totálny chaos.

Stan mal strýka Ernieho a tetu Annie veľmi rád. Ernie bol brat jeho ocka. Odkedy mu ocko zomrel pri vážnej dopravnej nehode a mame

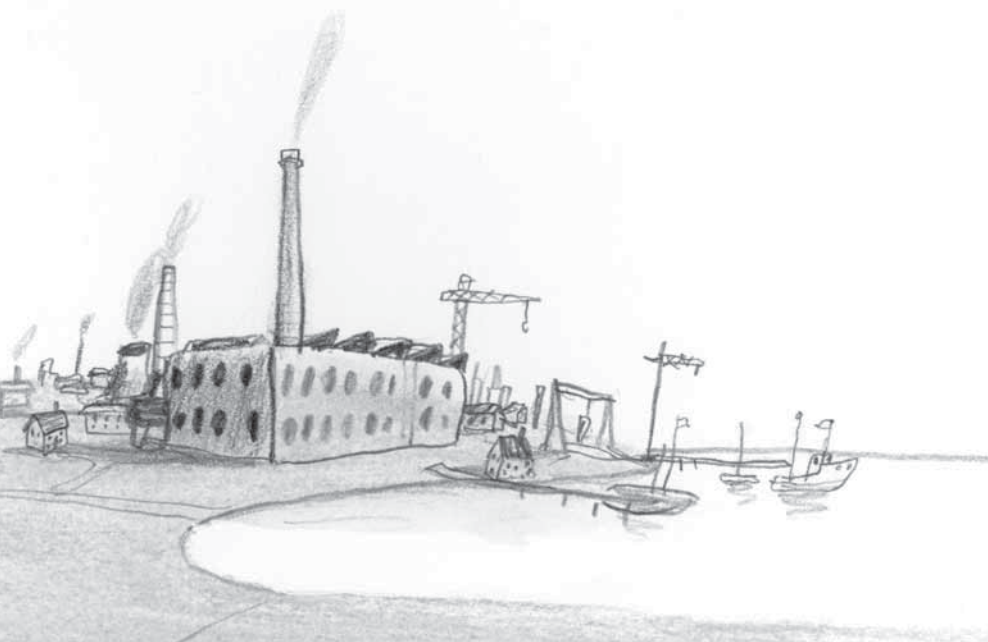
od žiaľu puklo srdce, správali sa k nemu úžasne. Boli mu ako ozajstní rodičia. Ale keď sa začal ten chaos, akoby sa to už nikdy nemalo skončiť. A čoskoro všetko zašlo tak ďaleko, že to už bolo na nevydržanie.

1.

TOVÁREŇ

JEDEN

Všetko sa začalo, keď zatvorili Simpsonovu lodenicu. Lodenica bola pri rieke odnepamäti. Chlapi, ktorí bývali blízko rieky, v nej pracovali odjakživa. Pracoval tam aj Stanov ocko, až kým sa mu nestala tá nehoda. Strýko Ernie v nej pracoval už ako mladý chlapec, a rovnako aj jeho brat, ich otec, otec ich otca a otec otca ich otca. A zrazu – bác! – všetkému bol koniec. V Kórei, Číne, Japonsku či na Taiwane vyrábali lode lacnejšie a lepšie. A tak sa brány Simpsonovej lodenice zavreli, každý robotník dostal pár šupov, poslali ich domov a do lodenice nastúpili demolačné čaty. Chlapi ako strýko Ernie zostali bez roboty. Mali však svoju hrdosť, boli húževnatí a museli živiť svoje rodiny.

Niektorí si našli novú prácu, napríklad v Terryho tetrapakovej továrni na plastové obaly, stali sa telefonistami vo všeobecnej poisťovacej a finančnej spoločnosti, triedili do zakladačov papiere v spoločnosti na triedenie papiera alebo sprevádzali ľudí v Múzeu histórie priemyslu (bola v ňom špeciálna expozícia nádherných lodí, ktoré sa od dávna stavali v Simpsonovej lodenici). Ďalší sa zmenili na mrzúto, celé dni sa túlili po uliciach, postávali na rohoch alebo ochoreli a strácali chuť do života. Zopár sa ich dalo na alkohol, niekoľkí na zločin a ďalší skončili v base. Ale podakto-

rí, ako Stanov strýko Ernie, mali veľké a smelé plány.

Niekoľko mesiacov po prepustení zo Simpsonovej lodenice stál strýko Ernie so Stanom a Annie na brehu rieky. Žeriavy už rozoberali a sklady búrali. Demolovali už aj plot a múry. Všade naokolo sa rozprestieralo rumovisko. Prístavisko a mólo boli rozbité. Všade sa rozliehali zvuky búrania, lámania, trieskania a drvenia. Po nohami sa im chvela a vibrovala zem. Rieka sa od tých záchvevov divo vlnila. Od vzdialeného mora fúkal vietor. Čajky škriekali, akoby nič podobné jakživ nevideli.

Ernie spočiatku celé týždne vrieskal, stonal a jajkal. Teraz vzdychal, frflal, klial a pľul.

„Svet zošale!“ kričal do vetra. „Úplne sa pomiatol!“ Dupol a pohrozil pästou nebu. „Ale mňa nedostaneš!“ kričal. „Na Ernesta Potts si krátky!“

A ponad starú lodenicu uprel pohľad na miesto, kde sa rieka vlievala do trblietavého striebristého mora. Práve prichádzala rybárska loď. Bola červená a pekná, poletoval okolo nej krdeľ bielych čajok. Utešene sa ligotala na slnku a pohojďávala na prílivových vlnách. Bola ako prízrak. Akoby sa zjavila vo sne. Bol to dar, príslub skvelej budúcnosti. Loď zakotvila v prístave. Vyložili z nej sieť plnú nádherých strieborných rýb. Ernie sa na ne zahľadel, a zrazu všetko do seba zapadlo.

„To je správna odpoveď!“ vykrikol.

„Aká odpoveď?“ opýtala sa Annie.

„A aká bola otázka?“ opýtal sa Stan.

Ale už bolo neskoro. Ernie bol už preč. Trielil dolu do prístavu a kúpil niekoľko kíl sardiniiek. Uháňal domov a postavil ich na sporák. Zobral fúrik a rútil sa späť k Annie a Stanovi, ktorí ešte stáli na brehu. Naložil doň niekoľko plechových platní zo šrotu.

Terigal sa s ním nazad domov a Annie so Stanom cupkali popri ňom.

„Čo to robíš, Ernie?“ opýtala sa Annie.

„Čo to robíš, strýko Ernie?“ opýtal sa aj Stan.

Ernie na nich len žmurkol. Plechy zložil v záhrade. Otvoril škatuľu s náradím, vytiahol pílu na železo, zváračku, kliešte a kladivá a pustil sa do strihania plechov, zváral ich a kladivom vyklepával a ohýbal do valcov.

„Čo to robíš Ernie?“ znova sa opýtala Annie.

„Čo to robíš, strýko Ernie?“ znova sa opýtal aj Stan.

Ernie si nadvihol ochrannú zväraciu masku. Uškrnul sa. Žmurkol. „Mením svet na lepší!“ oznámil im. A znova si stiahol na tvár masku.

O polhodinu už mal vyrobenú prvú konzervu.

Bola ťažká, hrboľatá, hrdzavá a neformálna, ale bola to konzerva. O ďalšiu polhodinu do nej natlačil uvarené mäkké sardinky a privaril vrchnák.

Fixkou na plechovku napísal Pottsove sardinky.

Urobil víťazné gesto, pár tanečných krokov a vyhlásil: „A je to!“

Annie a Stan si prezerali konzervu. Pozreli do Ernieho vyvalených očí. A Ernie pozeral tými vyvalenými očami na nich.

„Máme pred sebou dlhú cestu,“ povedal, „ale na sto percent, dve desatiny a päť stotín som si istý, že to vyjde.“ Odkášľal si. „Budúcnosť tejto rodiny,“ zadeklamoval, „bude v konzervovaní rýb!“

A tak sa začala písať história Ernieho úžasného podniku: Pottsove skvelé sardinky, Pottsove majstrovské makrely, Pottsove špeciálne šproty.

DVA

Ernie zvárал, kul, zbíjal, vrtal a šrauboval. Zvýšil podlahy a zbúral steny. Vybudoval sieť potrubí, hadíc, odtokov a odpadov. Poprepájal káble, vypínače a poistky. Strojov mal čoraz viac a viac a viac a viac, až kým neboli na všetkých chodbách a vo všetkých miestnostiach. Pod všetkými dlážkami a vo všetkých stenách boli potrubia a káble. Dom sa chvel od buchotu strojov, cvikania a cvakania sekačiek a nožov, pišťania a svišťania elektrických pílok, hučania vody a bublania v obrovských kotloch. Aj od Ernieho nadšených výkrikov.

„Pracujte rýchlejšie! Pracujte usilovnejšie! Ach, moje nádherné stroje! Aké sú len úžasné! Ryby, ryby, ryby, RYBY! Stroje, stroje, stroje, STROJE!“

Každé ráno priviezli nákladiaky pred vchodové dvere plné vedrá rýb. Každý večer spred zadných dverí odvážali prepravky plné rybích konzerv. Obchod prekvital. Peniaze sa len tak sypali. Ernie už nebol bývalý robotník z lodenice na mizine. Bol podnikateľ, továrnik. Jeho konzervárenské impérium rástlo ako z vody.

Stan v noci spával v skrini a Ernie s Annie pod obrovským strojom na pitvanie rýb.

Každé ráno o šiestej zazvonil budík:

CRŔN-CRŔN-CRŔN-CRŔN-CRŔN-CRŔN!!!!

Hneď nato zahúkala siréna:

**HU-HÚÚÚ-HU-HÚÚÚ-HU-HÚÚÚ-HU-HU-
-HÚÚ!!!!**

Potom sa ozvala nahrávka:

VSTÁVAŤ-VSTÁVAŤ!!!! VSTÁVAŤ-VSTÁVAŤ!!!!

A nakoniec zakričal Ernie: **„HORE SA! IDE-
ME, A VŠETCI! VSTÁVAME! JE ŠEŠŤ HODÍN,
ČAS ZAČAŤ! DO ROBOTY!“**

Keď Annie nariekala alebo si Stan povzdychol, Ernie reagoval stále rovnako: **„ROBÍME TO PRE SEBA! PRE NAŠU RODINU! A TERAZ POĎME! JE ŠEŠŤ HODÍN, TREBA ZAČAŤ!“**

V jedno ráno však Annie povedala: „Počkaj, Ernie.“

„Čo myslíš tým, Počkaj, Ernie?“

„Myslím tým, aby si ubral tempo. Aspoň dnes.“

Ernie už švihal do roboty. Práve si navliekol ochranné rukavice. V ruke držal nožnice, štrngotal kľúčmi a po rozume mu plávali, tancovali a mihali sa ryby.

„Ernie!“ zakričala Annie. „Aspoň dnes spomal!“

„A čo také svetoborné sa dnes deje?“

„Zabudol si, však?“

„Na čo som mal zabudnúť?“

Vytiahla spod vankúša obálku a zamávala mu ňou pred nosom. „Nepamätáš sa? Dnes má Stan narodeniny.“

„Naozaj?“ začudoval sa Ernie. „Aha, jasné. Samozrejme. Dnes má Stan narodeniny.“ Pokrčil plecami: „No a?“